

Vlaamse Regering

Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen.

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de Richtlijn 2002/91/EG van het Europees parlement en de raad van 16 december 2002 betreffende de energieprestatie van gebouwen;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat voor gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat, inzonderheid de artikelen 4 § 1, 6, 7, 19, 20, 21 en 27 §3;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 18 september 1991 houdende het opleggen van minimeisen inzake thermische isolatie van woongebouwen;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, gegeven op 21 januari 2004;

Gelet op het advies van de Milieu-en Natuurraad voor Vlaanderen, gegeven op 3 juni 2004 ;

Gelet op het advies van de SERV, gegeven op 5 mei 2004;

Gelet op het feit dat voldaan is aan de formaliteiten voorgeschreven bij de Richtlijn 98/34/EG van het Europese Parlement en de Raad betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 11 januari 2005 met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit en de bijlagen wordt verstaan onder:

1° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid;

2° aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning: de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning zoals bedoeld in artikel 99, §1, 1°, 6° en 7° van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

3° woongebouw: gebouw bestemd voor individuele of collectieve huisvesting;

4° kantoorgebouw: gebouw bestemd voor een dienstverleningsfunctie waarin voornamelijk administratief werk wordt verricht en waaronder ook de gebouwen vallen die bestemd zijn om te worden gebruikt voor de uitoefening van een vrij beroep zoals gedefinieerd in de wet van 2 augustus 2002 betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand gesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen;

5° schoolgebouw: gebouw bestemd voor een onderwijsfunctie;

6° industrieel gebouw: gebouw bestemd voor de productie, de bewerking, de opslag of manipulatie van goederen;

7° gebouw met een andere specifieke bestemming: gebouw dat niet valt onder woongebouw, kantoorgebouw, schoolgebouw of industrieel gebouw. Hieronder vallen:

- ziekenhuizen;
- hotels en restaurants;
- sportvoorzieningen;
- groot- en kleinhandelsgebouwen;
- andere typen energieverbruikende gebouwen.

8° R-waarde: warmteweerstand van een constructieonderdeel;

9° wooneenheid: elke eenheid in een woongebouw die over de nodige woonvoorzieningen beschikt om autonoom te kunnen functioneren;

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op gebouwen waarvoor energie verbruikt wordt om ten behoeve van mensen een specifieke binnentemperatuur te bereiken en waarvoor een aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend.

Hoofdstuk II. EPB-eisen bij nieuwbouw

Afdeling I. Thermische isolatie

Art. 3. Nieuw op te richten woon-, kantoor- en schoolgebouwen en gebouwen met een andere specifieke bestemming voldoen aan elk van de volgende eisen:

1° voor het gebouw als geheel mag het peil van globale warmte-isolatie niet meer bedragen dan K45;

2° de constructieonderdelen voldoen aan de maximale warmtedoorgangscoefficiënt of aan de minimale warmteweerstand zoals vastgelegd in bijlage III bij dit besluit.

Art. 4. Nieuw op te richten industriële gebouwen voldoen aan één van de volgende eisen:

1° voor het gebouw als geheel mag het peil van globale warmte-isolatie niet meer bedragen dan K55;

2° de constructieonderdelen voldoen aan de maximale warmtedoorgangscoefficiënt of aan de minimale warmteweerstand zoals vastgelegd in bijlage III bij dit besluit.

Art. 5. In afwijking van de bepalingen van artikel 3 gelden voor nieuw op te richten kantoorgebouwen de eisen voor nieuw op te richten industriële gebouwen indien het kantoorgebouw aan elk van de volgende voorwaarden voldoet:

1° het heeft een beschermd volume kleiner dan 800m³;

2° het maakt deel uit van een industrieel gebouw;

3° alle kantoordelen samen omvatten ten hoogste 40% van het totaal beschermd volume van de delen kantoor en industrie samen.

Art. 6. De invloed van koudebruggen op het specifiek warmteverlies door transmissie wordt bepaald overeenkomstig bijlage IV van dit besluit.

Afdeling II: Ventilatie

Art. 7. Nieuw op te richten woongebouwen beschikken over ventilatievoorzieningen zoals bepaald in bijlage V bij dit besluit.

Art. 8. Nieuw op te richten kantoorgebouwen, schoolgebouwen, gebouwen met een andere specifieke bestemming en industriële gebouwen beschikken over ventilatievoorzieningen zoals bepaald in bijlage VI bij dit besluit.

Afdeling III: E-peil en oververhitting

Art. 9. Het peil van primair energieverbruik van woongebouwen wordt berekend overeenkomstig de bepalingen van bijlage I bij dit besluit.

De referentiewaarde voor het bepalen van het in het eerste lid bedoelde E-peil wordt berekend op basis van de volgende waarden van de in hoofdstuk 6 van bijlage I bedoelde constanten:

$$a_1 = 115$$

$$a_2 = 70$$

$$a_3 = 105$$

Art. 10. Het peil van primair energieverbruik van kantoor- en schoolgebouwen wordt berekend overeenkomstig de bepalingen van bijlage II bij dit besluit.

De referentiewaarde voor het bepalen van het in het eerste lid bedoelde E-peil wordt berekend op basis van de volgende waarden van de in hoofdstuk 4 van bijlage II bedoelde constanten:

$$b_1 = 105$$

$$b_2 = 175$$

$$b_3 = 50$$

$$b_4 = 35$$

$$b_5 = 0,7$$

Wanneer een kantoorgebouw een beschermd volume heeft dat niet groter is dan 800 m³ en deel uitmaakt van een woongebouw, hoeft in afwijking van het eerste lid van dit artikel voor het kantoorgedeelte op zich geen apart E-peil bepaald te worden. In dat geval wordt het kantoorgedeelte als onderdeel van het woongebouw beschouwd en mag een gezamenlijk E-peil worden bepaald volgens de regels van artikel 9 die gelden voor woongebouwen.

Art. 11. Voor de bepaling van het E-peil gelden volgende conversiefactoren naar primaire energie (f_p):

1° fossiele brandstoffen:	$f_p = 1$
2° elektriciteit:	$f_p = 2,5$
3° d.m.v. warmtekrachtkoppeling zelfopgewekte elektriciteit:	$f_p = 1,8$
4° biomassa:	$f_p = 1$

Art. 12. §1. het E-peil van nieuw op te richten woon-, kantoor- en schoolgebouwen mag niet hoger zijn dan E100.

§2. Elke wooneenheid van nieuw op te richten woongebouwen dient afzonderlijk aan de § 1 gestelde E-peileis te voldoen.

§3. In afwijking van de bepalingen van § 1 gelden voor een kantoorgebouw geen eisen op het vlak van het E-peil indien het aan elk van de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° het heeft een beschermd volume dat kleiner is dan 800 m³;
- 2° het maakt deel uit van een gebouw met een andere specifieke bestemming of van een industrieel gebouw;
- 3° alle kantoordelen samen omvatten ten hoogste 40% van het totaal beschermd volume van de delen kantoor en industrie samen of van de delen kantoor en andere specifieke bestemming samen.

Art. 13. Elke wooneenheid van nieuw op te richten woongebouwen moet afzonderlijk voldoen aan de eis m.b.t. de beperking van het risico op oververhitting zoals beschreven in hoofdstuk 8 van bijlage I bij dit besluit.

Hoofdstuk III. EPB-eisen bij herbouwen, uitbreiden, verbouwen en functiewijziging

Art. 14. Bij herbouw na volledige afbraak van een gebouw **geld**en de voorwaarden voor een nieuw op te richten gebouw met een zelfde bestemming zoals beschreven in hoofdstuk II.

Bij afbraak gevolgd door herbouw van een deel van een gebouw gelden voor dat deel de eisen voor uitbreiding zoals bepaald in artikel 15.

Art. 15. § 1. Volgende eisen gelden voor het nieuw gebouwde toegevoegde deel van een gebouw dat uitgebreid wordt, als het beschermde volume van de uitbreiding kleiner of gelijk is aan 800 m³ en als de uitbreiding niet bestaat uit het toevoegen van een of meerdere wooneenheden:

- 1° de constructieonderdelen voldoen aan de maximale warmtedoorgangscoefficiënt of aan de minimale warmteweerstand zoals vastgelegd in bijlage III bij dit besluit;
- 2° inzake ventilatie wordt voldaan aan de eisen voor nieuwe gebouwen met een zelfde bestemming zoals bepaald in artikelen 7 en 8.

§ 2. Indien een gebouw uitgebreid wordt met een of meer wooneenheden of met een bijkomend beschermd volume dat groter is dan 800 m³, gelden voor het nieuw gebouwde toegevoegde deel alle eisen die in hoofdstuk II worden gesteld aan nieuw op te richten gebouwen met een zelfde bestemming.

Indien het eerste lid van toepassing is, worden het E-peil en het K-peil enkel berekend met betrekking tot het door de uitbreiding toegevoegde deel van het gebouw.

Art. 16. Bij verbouwingen, gelden volgende eisen:

1° de constructieonderdelen voldoen aan de maximale warmtedoorgangscoefficiënt of aan de minimale warmteweerstand zoals vastgelegd in bijlage III bij dit besluit;

2° in die ruimten van woon-, kantoor- en schoolgebouwen en gebouwen met andere specifieke bestemming waar ramen worden vervangen, moet worden voldaan aan de luchttoevoereisen vermeld in bijlage V bij dit besluit in het geval van woongebouwen, en aan de luchttoevoereisen vermeld in bijlage VI bij dit besluit in het geval van kantoor- en schoolgebouwen en gebouwen met een andere specifieke bestemming.

Art. 17. Indien bij de verbouwing van een gebouw met een beschermd volume groter dan 3000 m³ de dragende structuur van het gebouw behouden blijft maar de installaties voor het bekomen van een specifiek binnenklimaat en minstens 75% van de gevels worden vervangen, gelden in afwijking van artikel 16 de eisen voor nieuw op te richten gebouwen met een zelfde bestemming zoals bepaald in hoofdstuk II.

Art. 18. Bij een functiewijziging van een gebouw waarbij na de functiewijziging in tegenstelling tot voordien energie verbruikt wordt om ten behoeve van mensen een specifieke binnentemperatuur te bekomen of bij een functiewijziging van een industrieel gebouw naar woon-, kantoor- of schoolgebouw gelden, als het beschermd volume van de functiewijziging groter is dan 800m³, volgende EPB-eisen :

1° het peil van globale warmte-isolatie mag niet hoger zijn dan K65;

2° de ventilatie-eisen voor nieuwe gebouwen met een zelfde bestemming zoals bepaald in de artikelen 7 en 8 van dit besluit.

Hoofdstuk IV. Vrijstellingen en afwijkingen

Art. 19. Wanneer bij het indienen van de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor een gebouw met beschermd volume kleiner dan 3000 m³, de tussenkomst van een architect niet vereist is, zijn de EPB-eisen van dit besluit niet van toepassing.

Art. 20. Voor beschermde monumenten en bestaande gebouwen die deel uitmaken van een beschermd landschap, stads- of dorpsgezicht, zijn enkel de EPB-eisen van dit besluit bij herbouw en uitbreiding, zoals vastgelegd in de artikelen 14 en 15, van toepassing.

Art. 21. Gebouwen die worden gebruikt voor erediensten en religieuze activiteiten en die niet vallen onder de toepassing van artikel 20, kunnen vrijgesteld worden van één of meerdere van de EPB-eisen die in dit besluit worden bepaald.

Art. 22. §1. Industriële gebouwen met een beschermd volume groter dan 3000 m³ waarvoor het behalen van de EPB-eisen technisch, functioneel of economisch niet haalbaar is, kunnen vrijgesteld worden van één of meerdere van de EPB-eisen die in dit besluit worden bepaald.

§2. Industriële gebouwen met een beschermd volume groter dan 3000 m³ waarin industriële processen plaatsvinden die zelf warmte produceren en waarvoor om die reden koeling of een geforceerde ventilatie moet worden voorzien ten behoeve van een aanvaardbaar binnenklimaat, kunnen vrijgesteld worden van een of meerdere van de EPB-eisen die in dit besluit worden bepaald.

Art. 23. Voor gebouwen die gebruik maken van innovatieve bouwconcepten of technologieën waarop de in de bijlagen bij dit besluit gevoegde berekeningswijzen niet kunnen worden toegepast, kan een afwijking aangevraagd worden om te worden beoordeeld door middel van een alternatieve berekeningswijze, voor zover kan aangetoond worden dat de prestatieniveaus

van het gebouw minstens gelijkwaardig zijn aan de in dit besluit gestelde eisen.

Art. 24. De minister bepaalt de vrijstellingen bedoeld in de artikelen 21 en 22 evenals de nadere regels voor het toestaan van de afwijkingen bedoeld in artikel 23.

Hoofdstuk V. Uitvoerings- en handhavingsmaatregelen

Art. 25. De minister bepaalt nadere regels tot vaststelling van de vorm en de inhoud van het EPB-voorstel, de EPB-aangifte, de startverklaring en de uitstelverklaring.

Art. 26. De minister bepaalt welke gegevens van het EPB-voorstel, de startverklaring, de uitstelverklaring en de EPB-aangifte door de gemeente in de energieprestatiedatabank dienen opgenomen te worden en bepaalt de minimale voorwaarden waaraan de energieprestatiedatabank moet voldoen.

Art. 27. De minister wijst de ambtenaren aan die bevoegd zijn om de nodige controles met betrekking tot de EPB-aangiften uit te voeren en om inbreuken op de bepalingen van het Energieprestatiedecreet en haar uitvoeringsbesluiten op te sporen en vast te stellen door een proces-verbaal dat geldt tot bewijs van het tegendeel.

Art. 28. De Vlaamse minister, bevoegd voor financiën, wijst de ambtenaren aan die bevoegd zijn om het in artikel 27 van het Energieprestatiedecreet bedoelde dwangbevel te viseren en uitvoerbaar te verklaren.

Hoofdstuk VI. Overgangs- en slotbepalingen

Art. 29. In afwijking van artikel 3, mogen nieuw op te richten woon-, kantoor- en schoolgebouwen van de K-peileis afwijken, indien de aanvraag tot het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit en er wordt voldaan aan de E-peileis zoals vastgelegd in artikel 12, §§1 en 2.

Art. 30. In afwijking van artikel 12, mogen nieuw op te richten woon-, kantoor- en schoolgebouwen van de E-peileis afwijken, indien de aanvraag tot het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit en er wordt voldaan aan de K-peileis zoals vastgelegd in artikel 3, 1°.

Art. 31. In afwijking van artikel 13, is de eis m.b.t. de beperking van het risico op oververhitting niet van toepassing op de aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning voor woongebouwen, indien de aanvraag ingediend wordt binnen de 6 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit en er wordt voldaan aan de K-peileis zoals vastgelegd in artikel 3, 1°.

Art. 32. In afwijking van artikel 6, mag de invloed van de koudebruggen op het specifiek warmteverlies door transmissie buiten beschouwing gelaten worden, indien de aanvraag tot het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend binnen de twee jaar na de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 33. Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 1991 houdende het opleggen van minimumeisen inzake thermische isolatie van woongebouwen,

gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 30 juli 1992, wordt opgeheven.

Art. 34. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2006.

Art. 35. De Vlaamse minister, bevoegd voor energie, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Kris PEETERS

Bijlagen

- I. Bepalingsmethode van het peil van primair energieverbruik van woongebouwen
- II. Bepalingsmethode van het peil van primair energieverbruik van kantoor- en schoolgebouwen
- III. Maximaal toelaatbare U-waarden of minimaal te realiseren R-waarden
- IV. Behandeling van koudebruggen
- V. Ventilatievoorzieningen in woongebouwen
- VI. Ventilatievoorzieningen in niet-residentiële gebouwen